

Öğretmen ve Tatil

*Öğretmenler Günün'de tüm Öğretmenlerimize
mutluluk dileklerimle*

Doç. Dr. Mahmut TEZCAN (*)

Ülkemizde her yıl düzenlenen «Öğretmenler Günü» nedeniyle öğretmenlerin çeşitli sorunları dile getirilmekte ve çözüm önerileri ileri sürülmektedir. Öğretmenlerin önemli sorunlarından birisi de kuşkusuz, tatil konusudur. Ülkemizde devlet personelinin önemli bir kesimini oluşturan öğretmenlerin tatilde dinlenme sorununu üzerine yeterince eğilinmemiştir. Bu konuya eğilme, kuşkusuz onlara olanaklar sağlama yönünde olabilir.

Öğretmenlik, tatili bol bir meslek olarak görünüyorsa da son yıllarda bu durum ortadan kalkmıştır. Yılda sadece bir ay tatili olan öğretmenlerimize tatil olanakları sağlanması gerekir. Şimdiye değin bu konu çözümlenmemiş olarak karşımızda durmaktadır. Bu eksiklik, öğretimin her düzeyindeki öğretmenler için söz konusudur.

Bilindiği üzere tatil, tüm çalışanlar için bir haktır. 1982 tarihli Anayasamızın, 50. maddesi, çalışanların dinlenme hakkından söz etmektedir.

Dinlenme, çalışanlar için yaşamsal öneme sahiptir. Çünkü, kişiler, dinlenmeleri sonucu yaşamla bağlarını güçlendirmiş ve sağlıklı bir kişilik geliştirmiş olurlar. Yorgunluk sonucu yeniden enerji kazanmış olurlar.

Öğretmenlerimizin tatil döneminde dinlenmeleri, onların bulundukları kesime göre değişmektedir. Örneğin kırsal kesimde oturan ya da akraba aile ilişkileri nedeniyle daha çok kırsal kesimde oturan öğretmenler, yaz aylarında tatil zamanı, dinlenme yerine, tarımsal etkinliklerde bulunmaktadırlar. Hasat zamanı öğretmen

(*) A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi.

köye giderek ailesine yardım etmekte. ekin biçmekte, harman yapmaktadır. Bunların dışında, yörenin tarımsal özelliklerine göre fındık, pamuk, üzüm, incir toplamakta, dinlenmekten çok, iş yapmaktadır.

Kentsel kesimde ise öğretmen, yıllık tatilinde yine bir iş yerinde çalışarak ek gelir elde etmektedir. Aslında tatilde kendi işinin dışında başka bir işle uğraşmak da insanı dinlendirir. Fakat bu iş, özellikle bedenen olursa, bunu dinlenme olarak kabul etmek güçtür.

Yaz ayında, ailesi ve çocukları ile bir deniz kenarına, yazlığa gitmek, bir öğretmene oldukça pahalı gelmektedir. Otel, pansiyon, yeme içme ve ulaşım giderleri, öğretmenin gelirine göre oldukça lüks sayılabilecek miktarlara varmaktadır. Denize gidenler ise bu tür özel otel, pansiyon değil, çeşitli kamu kuruluşlarının açtıkları kamplara konuk kontenjanından katılmaktadırlar. Fakat konut kontejanları da, o kurumun mensuplarından alınan ücretten daha fazladır.

Ekonomimizdeki enflasyonits baskıların uzun sürmesi ve şiddeti, tüm kamu kesiminde çalışanları olduğu gibi öğretmenleri de olumsuz olarak etkilemiş ve onların geçim sıkıntısı içine düşmelerine neden olmuştur. Bu nederle büyük bir öğretmen kesimi, hayat pahalılığı nedeniyle tatile gidememektedir.

Dinlenmeye gitmek isteyen bir öğretmen, her yaz dönemi geldiğinde bir yer arayarak kesesine uygun bir kamp bulursa gidebilmekte, bulamazsa gidememektedir.

Bu tür bireysel ya da grupsal nitelikteki çözümler yerine M.E.B. ve Spor Bakanlığının tüm öğretmen kitlesine, devreler halinde yaz kampları, dinlenme tesisleri açarak bu işi sürekli duruma getirmesi en kalıcı çözümler arasındadır.

Son yıllarda açılan «Öğretmen Evleri», daha çok Ordu Evleri niteliğindeki kurumlardır. Bunlar, tatilde öğretmenin dinlenmesi değil, daha çok geçici olarak öğretmenin yiyecek, yatma ihtiyaçlarının karşılayan kurumlardır.

Tatile gitme sıklığı, illerde daha fazla, ilçe ve köy düzeyinde ise daha azdır. İllerde görev yapan öğretmenler, daha çok özel ve kamu kesimine ait kurumlarda dinlenmektedirler. Fakat bu, tüm öğretmenlere oranla fazla değildir.

M.E.B. kendine ait dinlenme ve eğitim merkezlerini, toptan Gençlik ve Spor Bakanlığına devretmiştir. Spor Bakanlığı, yazın bir ay bu tesislerde öğretmenler için kamp düzenlemektedir. Örneğin Çanakkale İntepe tesislerinde bir ay öğretmenler için kamp düzenlenmektedir.

M.E.B. Sağlık İşleri Genel Müdürlüğü, deniz kıyısındaki okullardan öğretmenleri yararlandırmaktadır. Öğretmenler, isterlerse yanlarına çarşaf, pike, yastık kılıfı, yatak alarak deniz kıyısındaki okullara gidebilirler. Yatılı olan okullara yatak götürülmemektedir. Fakat bu okullar, ailesi ile giden öğretmenler için hiç uygun değildir. Sınıflarda elverişsiz olanaklarla kalmak çok güç olmaktadır. Yemek pişirme yeri, duş yapacak yeri yoktur. Tuvaletlerde duş yapmak zorunluluğu doğmaktadır. Bir sınıf ortamında tatil geçirmek hiç de dinlendirici olamamaktadır. Sabah kahvaltı yapma olanağı da bu tür okulda yoktur.

Öğretmen liselerinin ve Eğitim Enstitülerinin kaldırılan yatılı kısımlarının, depolara kaldırılan yatma ve yiyeceğe ilişkin malzemeleri araç gereçleri ile deniz kenarlarında kamplar açılabilir. Nitekim birçok kamu kuruluşunun bu nitelikte kampları vardır. Ayrıca çadır kurarak kamplar da açılabilir. Köylerde görev yapan öğretmenlerin M.E.B. nin bu tür okullarına tatile gitmeleri, illerde görev yapanlardan daha fazladır.

Yeni demokratik döneme girdiğimiz şu günlerde öğretmenlerimizin bu sorununun da bir çözüme kavuşturulması, öğretmenler için, deniz kenarında ucuz, temiz, iyi örgütlenmiş, sağlıklı dinlenme tesislerinin kurulması ve en kısa zamanda faaliyete geçmesi en içten dileğimizdir.